विकिस्रोतः

സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 2 (വൈഷ്ണവഖണ്ഡഃ)/കാർതികമാസമാഹാത്മ്യമ്/അധ്യായഃ 02

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org//sa.wikisource.org/s/h5f
< സ്കന്ദപുരാണമ് | ഖണ്ഡഃ 2 (വൈഷ്ണവഖണ്ഡഃ) | കാർതികമാസമാഹാത്മ്യമ്

.. .. ബ്രഹ്മോവാച .. ..

അഥ കാർതികമാസസ്യ ധർമാന്വക്ഷ്യാമി നാരദ ..

സംപ്രാപ്തം കാർതികം ദൃഷ്ട്വാ പരാന്നം യസ്തു വർജയേത് .. 1 ..

സ തു മോക്ഷമവാപ്നോതി നാത്ര കാര്യാ വിചാരണാ ..

സർവേഷാമേവ ധർമാണാം ഗുരുപൂജാ പരാ മതാ ..

ഗുരുശുശ്രൂഷയാ സർവം പ്രാപ്നോതി ഋഷിസത്തമ ..2..

ഗുരൗ തുഷ്ടേ ച തുഷ്ടാഃ സ്യുർദേവാഃ സർവേ സവാസവാ ..

ഗുരൗ രുഷ്ടേ ച രുഷ്ടാഃ സ്യുർദേവാഃ സർവേ സവാസവാഃ .. 3 ..

കാർതികം മാസി സംപ്രാപ്തേ കൃത്വാ കർമാണി ഭൂരിശഃ .. 4 ..

അകൃത്വാ ഗുരുശുശ്രൂഷാം നരകാനേവ വിംദതി .. 4 ..

യത്കിംചിദ്വാ സമാദിഷ്ടോ ഗുരുണാ തത്സമാചരേത് ..5..

ആജ്ഞപ്തോ ഗുരുണാ വിപ്ര ന തദ്വാക്യം തു ലംഘയേത് ..

യദി ദുഃഖാദികം പ്രാപ്തം ഗുരും തു ശരണം വ്രജേത് .. 6 ..

മാതൃത്വേ ച പിതൃത്വേ ച ഗുരുമേവ സ്മരേദ്ബുധഃ ..

ഗുരൗ ന പ്രാപ്യതേ യത്തന്നാന്യത്രാഽപി ഹി ലഭ്യതേ .. 7 ..

ഗുരുപ്രസാദാത്സർവം തു പ്രാപ്നോത്യേവ ന സംശയഃ ..

മേധാവീ കപിലശ്ചൈവ സുമതിശ്ച മഹാതപാഃ ..

ഗൗതമസ്യ ഗുരോഃ സമ്യക്സേവയാഽമരതാം ഗതാഃ .. 8 ..*

തസ്മാത്സർവപ്രയത്നേന കാർതികേ വിഷ്ണുതത്പരഃ ..
ഗുരുസേവാം പ്രകുർവീത തതോ മോക്ഷമവാപ്നുയാത് .. 9 ..
നരേഭ്യോ വൈഷ്ണവം ധർമം യോ ദദാതി ദ്വിജോത്തമഃ ..
സസാഗരമഹീദാനേ തത്പുണ്യം ലഭതേ ഹി സഃ .. 2.4.2.10 ..
തിലധേനും ഹിരണ്യം ച രജതം ഭൂമിവാസസീ ..
ഗോപ്രദാനാനി ദാസ്യംതി സർവഭാവേന സുവ്രത .. 11 ..
സർവേഷാമേവ ദാനാനാം കന്യാദാനം വിശിഷ്യതേ .. *
സഹസ്രമേവ ധേനൂനാം ശതം ചാനഡുഹാം സമമ് .. 12 ..
ദശാനഡുത്സമം യാനം ദശയാനസമോ ഹയഃ ..
ഹയദാന സഹസ്രേഭ്യോ ഗജദാനം വിശിഷ്യതേ .. 13 ..
ഗജദാനസഹസ്രാണാം സ്വർണദാനം ച തത്സമമ് ..
സ്വർണദാനസഹസ്രാണാം വിദ്യാദാനം ച തത്സമമ് .. 14 ..
വിദ്യാദാനാത്കോടിഗുണം ഭൂമിദാനം വിശിഷ്യതേ ..
ഭൂമിദാനസഹസ്രേണ ഗോപ്രദാനം വിശിഷ്യതേ .. 15 ..
ഗോപ്രദാനസഹസ്രേഭ്യോ ഹ്യന്നദാനം വിശിഷ്യതേ ..
അന്നാധാരമിദം പ്രോക്തം തസ്മാദ്ദേയം തു കാർതികേ .. 16 ..
പരാന്നവർജനാദേവ ലഭേച്ചാംദ്രായണം ഫലമ് ..
ദിനേദിനേഽതികൃച്ഛ്രസ്യ ഫലം പ്രാപ്നോതി മാനവഃ .. 17 ..
കാർതികേ വർജയേന്മാംസം സന്ധാനം ച വിശേഷതഃ ..
രാക്ഷസീം യോനിമാപ്നോതി സകൃന്മാംസസ്യ ഭക്ഷണാത് .. 18 ..
പ്രവൃത്താനാം തു ഭക്ഷ്യാണാം കാർതികേ നിയമേ കൃതേ ..
അവശ്യം വിഷ്ണുരൂപത്വം പ്രാപ്യതേ മോക്ഷദം പദമ് .. 19 ..
ബ്രാഹ്മണേഭ്യോ മഹീം ദത്ത്വാ ഗ്രഹണേ സൂര്യചംദ്രയോഃ ..
യത്ഫലം ലഭതേ വത്സ തത്ഫലം ഭൂമിശായിനഃ .. 2.4.2.20 ..
ഭോജനം ദ്വിജദംപത്യോഃ പൂജനം ച വിലേപനൈഃ ..
കംബലാനി ച രത്നാനി വാസാംസി വിവിധാനി ച .. 21 ..

തൂലികാശ്ച പ്രദാതവ്യാഃ പ്രച്ഛാദനപടൈഃ സഹ ..

ഉപാനഹാവാതപത്രം കാർതികേ ദേഹി സുവ്രത .. 22 ..

കാർതികേ ക്ഷിതിശായീ ച ഹന്യാത്പാപം യുഗാർജിതമ് ..

ജാഗരം കാർതികേ മാസി യഃ കരോത്യരുണോദയേ .. 23 ..

ദാമോദരാഗ്രേ ദേവർഷേ ഗോസഹസ്രഫലം ലഭേത് ..

നദീസ്നാനം കഥാ വിഷ്ണോർവൈഷ്ണവാനാം ച ദർശനമ് .. 24 ..

ന ഭവേത്കാർതികേ യസ്യ ഹരേത്പുണ്യം ദശാബ്ദികമ് ..

പുഷ്കരം യഃ സ്മരേത്പ്രാജ്ഞഃ കർമണാ മനസാ ഗിരാ .. 25 ..

കാർതികേ മുനിശാർദൂല ലക്ഷകോടിഗുണം ഭവേത് ..

പ്രയാഗോ മാഘമാസേ തു പുഷ്കരം കാർതികേ തഥാ .. 26 ..

അവന്തീ മാധവേ മാസി ഹന്യാത്പാപം യുഗാർജിതമ് ..

ധന്യാസ്തേ മാനവാ ലോകേ കലികാലേ വിശേഷതഃ .. 27 ..

യേ കുർവംതി നരാ നിത്യം പ്രീത്യർഥം ഹരിപൂജനമ് ..

താരിതാസ്തൈശ്ച പിതരോ നരകാച്ച ന സംശയഃ .. 28 ..

ക്ഷീരാദിസ്നപനം വിഷ്ണോഃ ക്രിയതേ പിതൃകാരണാത് ..

കല്പകോടിം ദിവം പ്രാപ്യ വസന്തി ത്രിദിവൈഃ സഹ .. 29 ..

കാർതികേ നാർചിതോ യൈസ്തു കൃഷ്ണസ്തു കമലേക്ഷണഃ ..

ജന്മകോടിഷു വിപ്രേന്ദ്ര ന തേഷാം കമലാ ഗൃഹേ .. 2.4.2.30 ..

അഹോ മുഷ്ടാ വിനഷ്ടാസ്തേ പതിതാഃ കലികന്ദരേ ..

യൈർനാർചിതോ ഹരിർഭക്ത്യാ കമലൈരസിതൈഃ സിതൈഃ .. 31 ..

പദ്മേനൈകേന ദേവേശം യോഽർചയേത്കമലാപതിമ് ..

വർഷായുതസഹസ്രസ്യ പാപസ്യ കുരുതേ ക്ഷയമ് ..

പുഷ്കരാർചനയോഗേന ശ്വേതോ മുക്തിമവാപ ഹ .. 32 .. *

അപരാധസഹസ്രാണി തഥാ സപ്തശതാനി ച ..

പദ്മേനൈകേന ദേവേശഃ ക്ഷമതേ പ്രണതോഽർചിതഃ ..33..

തുലസീപത്രലക്ഷേണ കാർതികേ യോഽർചയേദ്ധരിമ് ..

പത്രേപത്രേ മുനിശ്രേഷ്ഠ മൗക്തികം ലഭതേ ഫലമ് .. 34 ..

മുഖേ ശിരസി ദേഹേ തു കൃഷ്ണോത്തീർണാം തു യോ വഹേത് ..

തുലസീ കൃഷ്ണനിർമാല്യൈര്യോ ഗാത്രം പരിമാർജയേത് ..

സർവരോഗൈസ്തഥാ പാപൈർമുക്തോ ഭവതി മാനവഃ .. 35 ..

ശംഖോദകം ഹരേർഭക്തിർനിർമാല്യം പാദയോർജലമ് ..

ചന്ദനം ധൂപശേഷം ച ബ്രഹ്മഹത്യാപഹാരകമ് .. 36 ..

കാർതികേ മാസി വിപ്രേന്ദ്ര പ്രാതഃസ്നാനപരായണഃ ..

വിപ്രേഭ്യശ്ചാന്നദാനം തു കുര്യാച്ഛക്ത്യനുസാരതഃ .. 37 ..

സർവേഷാമേവ ദാനാനാമന്നദാനം വിശിഷ്യതേ ..

അന്നേന ജായതേ ലോകോ ഹ്യന്നേനൈവാഽഭിവർദ്ധതേ .. 38 ..

അന്നം ഹി സർവഭൂതാനാം പ്രാണഭൂതം പരം വിദുഃ ..

അന്നദഃ സർവദോ ലോകേ സർവയജ്ഞാദികൃദ്ഭവേത് .. 39 ..

തീർഥസ്നാനേന കിം തസ്യ ദേവയാത്രാദിനാഽപി കിമ് ..

സർവം സംപാദ്യതേ ബ്രഹ്മന്നന്നദാനാന്ന സംശയഃ .. 2.4.2.40 ..

സത്യകേതുർദ്വിജഃ പൂർവം ചാന്നദാനേന കേവലമ് ..

സർവപുണ്യഫലം പ്രാപ്യ മോക്ഷം പ്രാപ സുദുർലഭമ് .. 41 ..*

കാർതികവ്രതനിഷ്ഠസ്തു കുര്യാദ്ഗോദാനമുത്തമമ്..

വ്രതം സംപൂർണതാം യാതി ഗോദാനേന ന സംശയഃ .. 42 ..

ഗോദാനാത്പരമം ദാനം സംസാരാർണവതാരകമ് ..

നാസ്തി നാരദ ലോകേഽസ്മിൻസുശർമാ ബ്രാഹ്മണോ യഥാ .. 43 .. *

കാർതികേ മാസി വിപ്രേംദ്ര ദത്ത്വാ ദാനാന്യനേകശഃ ..

ഹരിസ്മൃതിവിഹീനശ്ചേന്ന പുനംതി കദാചന .. 44 ..

നാമസ്മരണമാഹാത്മ്യം മയാ വക്തും ന ശക്യതേ ..

പുഷ്കരേണ യഥാ പൂർവം നാരകീയാശ്ച മോചിതാഃ .. 45 .. *

ഗോവിംദ ഗോവിംദ ഹരേ മുരാരേ ഗോവിംദ ഗോവിംദ് മുകുംദ കൃഷ്ണ ..

ഗോവിംദ ഗോവിംദ രഥാംഗപാണേ ഗോവിംദ ദാമോദര മാധവേതി .. 46 ..

ശ്ലോകാർദ്ധം ശ്ലോകപാദം വാ നിത്യം ഭാഗവതോദ്ഭവമ് ..

കാർതികേ യഃ പഠന്മർത്യഃ ശ്രദ്ധാഭക്തിസമന്വിതഃ .. 47 ..

യൈർന ശ്രുതം ഭാഗവതം പുരാണം നാരാധിതോ വൈ പുരുഷഃ പുരാണഃ ..

ഹുതം മുഖേ നൈവ ധരാമരാണാം തേഷാം വൃഥാ ജന്മ ഗതം നരാണാമ് .. 48 ..

കാർതികേ മാസി വിപ്രേംദ്ര യസ്തു ഗീതാം പഠേന്നരഃ ..

തസ്യ പുണ്യഫലം വക്തും മമ ശക്തിർന വിദ്യതേ .. 49 ..

ഗീതായാസ്തു സമം ശാസ്ത്രം ന ഭൂതം ന ഭവിഷ്യതി ..

സർവപാപഹരാ നിത്യം ഗീതൈകാ മോക്ഷദായിനീ .. 2.4.2.50 ..

ഏകേനാഽധ്യായപാഠേന സർവപാപകൃതോഽപി ച ..

മുച്യംതേ നരകാദ്ഘോരാജ്ജഡോ വൈ ബ്രാഹ്മണോ യഥാ .. 51 .. *

ശാലിഗ്രാമശിലാദാനം യഃ കുര്യാത്കാർതികേ മുനേ ..

തസ്യ പുണ്യസ്യ വിശ്രാംതിർവിഷ്ണുനാ ന നിരൂപിതാ .. 52 .. *

ശാലിഗ്രാമം സമഭ്യർച്യ ശ്രോത്രിയായ മഹാമുനേ ..

ദാനം യഃ കുരുതേ വിപ്ര തസ്യ പുണ്യഫലം ശൃണു .. 53 ..

സപ്തസാഗരപര്യംതം ഭൂദാനാദ്യത്ഫലം ഭവേത് ..

ശാലിഗ്രാമശിലാദാനാത്തത്ഫലം സമവാപ്നുയാത് .. 54 ..

ശാലിഗ്രാമശിലാദാനാത്കാർതികേ ബ്രാഹ്മണീ യഥാ ..

വിധവാ സധവാ ജാതാ വിവാഹേ പംചമേഽഹനി .. 55 .. *

തസ്മാത്തു കാർതികേ മാസി സ്നാനദാനപുരഃസരമ് ..

ശാലിഗ്രാമശിലാദാനം കർതവ്യം നാഽത്ര സംശയഃ .. 56 .. *

ഇതി ശ്രീസ്കാംദേ മഹാപുരാണ ഏകാശീതി സാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം ദ്വിതീയേ വൈഷ്ണവഖണ്ഡേ കാർതികമാസമാഹാത്മ്യേ കാർതികവ്രതധർമനിരൂപണംനാമ ദ്വിതീയോഽധ്യായഃ .. 2 ..

- 2.4.2.8

ഗുരുസേവാപ്രസാദാത്സർവം പ്രാപ്നോതീത്യത്ര ദൃഷ്ടാംതമാഹ-മേധാവീ കപിലഃ സുമതിഃ ഇതി ത്രയഃ ശിഷ്യാഃ ഗൗതമസ്യ . ഗുരോഃ ഉത്തമസേവയാ ദേവത്വം പ്രാപ്താഃ.. അത്ര പ്രസിദ്ധാ കഥാ സാരോദ്ധാരോക്തകാർതികമാഹാത്മ്യേ-പുരാ ഭാഗീരഥീതീരേ സിദ്ധാശ്രമേ ഗൗതമഋഷേസ്ത്രയഃ

ശിഷ്യാഃ മേധാവീ കപിലഃ സുമതിരിതി, തേ ബാല്യാദേവ ഗുരുസേവാതത്പരാ ആസൻ, ഏകദാ ഗൗതമസ്താനാഹൂയ ഉവാച-ഹേ ശിഷ്യാഃ വനേ ശീഘ്രം ഗത്വാ സമിത്പുഷ്പഫലകുശാ ആനീയംതാമ്, തേ ച ഫലാദികം സ്വല്പം ഗൃഹീത്വാ മധ്യാഹ്നേ ഗുരുനികടം പ്രാപ്താഃ, തദാ ഗൗതമോഽതിക്രുദ്ധഃ സന്നുവാച ഹേ ശിഷ്യാഃ യൂയം പ്രാതരേവ ഗതാഃ അധുനാ തു മധ്യാഹ്നോ ജാതഃ . ഫലാദികമപി സ്വല്പമാനീതം തർഹി ഏതാവതാ കാലേന കിം കൃതമ്, ഹേ ദുർവൃത്താഃ യദി ജീവിതുമിച്ഛഥ തദാ പുനഃ വനം ഗത്വാ ഫലാദീനി ബഹൂന്യാദായ സത്വരാഃ സമാഗച്ഛത, തച്ഛ്രുത്വാ ഭീതാഃ ക്ഷുത്ക്ഷാമകംഠാഃ പുനരേവ വനം യയുഃ, തത്ര വനാദ്വനം ഗച്ഛംതഃ പശ്ചിമാഭിമുഖാഃ തൃഷയാ പരിപീഡിതാഃ ഏകസ്മിൻസരോവരേ സ്നാനം സംധ്യാം ച കൃത്വാ ജലം പീത്വാ ഫലാദീനി വിചിന്വംതോഽതിഭയംകരം വനം വിവിശുഃ, തദാനീം രാത്രിശ്ച ജാതാ. സിംഹവ്യാഘ്രാദീനാം നാദാശ്ച ബഭൂവുഃ, തദാ ഭീതാ മിഥഃ പ്രോചുഃ, അഹോ കഷ്ടം മഹാംധകാരയുക്തേഽസ്മിന്വനേ ഫലാദീനി ന പശ്യാമഃ, ദിശോ ന ജാനീമഃ, കിം ഗൃഹീത്വാ ഗുരു സന്നിധിം ഗച്ഛാമഃ നഃ കഥം ഭവേദിതി ഭയാതുരാ ഇതസ്തതോ ഭ്രമംതസ്തൃണഗുല്മസമാവൃതേ കൂപേ പതിതാഃ, തത്ര സർപൈർദഷ്ടാ മൃത്യും പ്രാപുഃ . അഥ ഗൗതമസ്താനനാഗതാഞ്ജ്ഞാത്വാ സ്വാത്മാനം ബഹു വിനിംദ്യ പ്രാതർഭാര്യയാ സാകം വനേ താന്മൃഗയന്നേകസ്മിൻകൂപേ മൃതാന്ദൃഷ്ട്വാ വിലലാപ, തദാ സർവാഃ സ്വപാപേനൈവൈതേ മൃതാഃ കിമർഥം ശോകഃ കാര്യ ഇതി ഗൗതമം സാംത്വയാംചക്രുഃ . അഥ ഗൗതമ ഉവാച - കർമണാ മനസാ വാചാ പാപമേഭിഃ കദാചന .. ന കൃതം ശിഷ്യവര്യൈസ്തൈർഭവദ്ഭിർലോകനിഷ്ഠുരൈഃ .. വൃഥാ സംഘാതിതാസ്തേ തു കാലമൃത്യുർന ചാഗതഃ .. തസ്മാന്ന ദോഷോ യുഷ്മാകം ന ചൈഷാമപി പന്നഗാഃ .. കർതേഷാം യമ ഏവാഽത്ര യമം തസ്മാച്ഛപാമ്യഹമ്.. ഇത്യുക്ത്വാ ജലമാദായ യമം ശപ്തും സമുദ്യതഃ ..” ഇതി . തദാ യമഃ സഹസൈവ തത്രാഗത്യോവാച-ഹേ ഋഷേ . ഏഷാമകാലമരണം ന കിംതു സർപദംശനിമിത്തേന മഹാമൃത്യുകാല ഏവോപസ്ഥിതസ്തസ്മാദ്വിചാര്യ ശാപം ദേഹി നാത്ര മമാപരാധഃ . തദാ ഗൗതമ ഉവാച-ഏവം സതി ഏതൈഃ സച്ഛിഷ്യൈർവിനാ മമ ജീവിതേന കിം പ്രയോജനമ്, അതഃ മയാ യത്പുണ്യമുപാർജിതം യച്ച തപസ്തപ്തം തേന പുണ്യേന തവ കൃപയാ ച ഏതേ ജീവനം പ്രാപ്നുവംതു, ഏവമുക്തേ തേ സഹസോത്ഥായ സംഹൃഷ്ടാ അഗ്രതഃ ഗുരും യമം ച ദൃഷ്ട്വാ വവംദിരേ, ഗൗതമഃ പ്രീത്യാ താനാലിംഗ്യാതിതുഷ്ടഃ യുഷ്മാകം വരം ദാസ്യാമീത്യുവാച- 'സർവാന്വേദാംശ്ച ശാസ്ത്രാണി സമസ്താംഗാനി സുവ്രതാഃ .. ഇതിഹാസപുരാണാനി മത്പ്രസാദാദവാപ്സ്യഥ .. ഗുരുണൈവം വരേ ദത്തേ സേംദ്രോ ഗുരുരഗാത്തതഃ .. ഗൗതമം പ്രേതരാജം ച താംശ്ച വിപ്രാനുവാച ഹ .. ഇന്ദ്രോഹമസ്മി ഭദ്രം വഃ ശൃണുധ്വം വചനം മമ .. ഏതൈർദ്വിജൈരതീവേഹ ജിതാ ലോകാശ്ച സർവശഃ .. മമ ലോകമിതസ്തസ്മാദ്ഗംതുമർഹഥ സുവ്രതാഃ .. ഗൗതമസ്യ പ്രസാദേന സദേഹാ ഏവ ഗച്ഛത .. സാമർഥ്യമേഷാം ലോകേ ച തവ കീർതിസ്തഥാ മമ .. കീർതിശ്ച ലോകേ ഖ്യാതാ സ്യാദ്ഗുരുപൂജാഫലം തഥാ.." ഇത്യുക്ത്വാ താന്വിമാനേ ചാഽഽരോപ്യ ദിവം യയൗ, യമഃ സ്വപുരം ഗൗതമശ്ച സ്വാശ്രമം യയാവിതി ..

- 2.4.2.12

കന്യാദാനഫലമുക്തമ്-"അഷ്ടവർഷാ ഭവേദ്ഗൗരീ നവവർഷാ ച രോഹിണീ .. ദശവർഷാ ഭവേത്കന്യാ അത ഊർധ്വം രജസ്വലാ ..ഗൗരീം ദദദ്ബ്രഹ്മലോകം രോഹിണീം സൂര്യലോകം കന്യാം സ്വർഗലോകം രജസ്വലാം യമലോകം ഗച്ഛതി .. യാവംതി ചൈവ രോമാണി കന്യായാസ്തു തനൗ സുത .. താവദ്വർഷസഹസ്രാണി രുദ്രലോകേ മഹീയതേ..” ഇതി .

- 2.4.2.32

ശ്വേതഃ ശ്വേതനൃപഃ പുഷ്കരാർചനയോഗേന കമലപൂജനേനേ മുക്തിം പ്രാപ .. അത്ര പ്രസിദ്ധാ കഥാ ബ്രാഹ്മേ - പുരാ കാശ്മീരദേശേ ശ്വേതോനാമ നൃപഃ ഇഷ്ടാപൂർതകർമനിഷ്ഠഃ മഹാവൈഷ്ണവഃ രാജ്യേ പുത്രമഭിഷിച്യ പുഷ്കരക്ഷേത്രം ഗത്വാ അതിതീവ്രേണ തപസാ സ്വശരീരം ശോഷയന്നസ്തോത് സ്തുത്യംതേ സ്വദേഹാന്നിർഗതം മഹാഭയംകരം പുരുഷം ദൃഷ്ട്വാ ത്വം കോഽസി കുത ആഗതോഽസീത്യപൃച്ഛത്, തദാ വ്യാധ ഉവാച - ഹേ രാജൻ ത്വം പൂർവജന്മനി

ജനസ്ഥാനീയോ നൃപഃ മൃഗയായാം മൃഗരൂപധരം മുനിം ഹതവാൻ തേന ബ്രഹ്മഹാ ജാതഃ, ഏകദാ രാത്രൗ ബ്രഹ്മഹത്യാഭയാന്മുക്തോ ഭവാമീതി വിചിംത്യ പരമഭക്ത്യാ കാർതികേ കമലൈർവിഷ്ണും പൂജയാമാസിഥ, തദൈവ ഉദരവ്യാധിതഃ കംഠഗതേന പ്രാണേന നാരായണീനാമ്നീം സ്വപത്നീം സംസ്മരന്മൃതഃ, തേന പുണ്യേന ത്വം സ്വർഗം ഗതഃ, അഹമപി സ്വേന തേജസാ കല്പപര്യംതം തത്ര തവ നികടേ സ്ഥിതഃ, തതഃ കല്പാംതേ ഇദാനീം സ ത്വം കാശ്മീരദേശേ സുമനസഃ രാജ്ഞഃ ഗൃഹേ ശ്വേതനാമ്നാ ജാതഃ, അത്രാപി വിഷ്ണോരാരാധനസ്തോത്രപാഠേന ത്വം ശുദ്ധഃ . അതഃ വ്യാധരൂപേണ തവ ദേഹാദഹം നിർഗതഃ, ശുദ്ധശ്ച ജാതഃ, തച്ഛ്രുത്വാ വിസ്മിതോ രാജാ വ്യാധമുവാച, ഹേ വ്യാധ യതസ്ത്വയാ മമ ജന്മാംതരം സ്മാരിതം തസ്മാന്മത്പ്രസാദേന ത്വം ധർമവ്യാധോ ഭവിഷ്യസി, ഇത്യുക്ത്വാ വിമാനമാരുഹ്യ പരം സ്ഥാനമവാപ, തസ്മാത്- "സഹസ്രകമലൈഃ പൂജാ കാർതികേ മധുസൂദനേ . ന തേഷാം പുനരാവൃത്തിഃ കല്പകോടിശതൈരപി” ഇതി ..

- 2.4.2.41

സത്യകേതുവിഷയേ കഥാമാഹ സാരോദ്ധാരേ-പുരാ സത്യജിന്നാമാ ബ്രാഹ്മണഃ ധർമശീലഃ സർവകാമേഭ്യോ യോ നിഃസ്പൃഹഃ സദാ തീർഥയാത്രാപരഃ - "നാന്യേഷു രമതേ ചിത്തം ഗംഗാം നിത്യം സ്മരത്യസൗ .. ഭാഗീരഥീം സുനിഷ്ണാതോ വിശേഷേണ മഹാമുനിഃ ..” സ തീർഥയാത്രാം കുർവന്നേകദാ വിശാലാനഗരീം ഗത്വാ ജനൈർദർശിതം സത്യകേതുഗൃഹം പ്രവിവേശ, തദാ സത്യകേതുഃ തൃട്പരീതം ക്ഷുധാവിഷ്ടം ഭോജനമിച്ഛംതം സത്യജിതം ദൃഷ്ട്വാ ഉത്ഥായ അർഘപാദ്യപൂജാം കൃത്വോവാച-ഹേ ദ്വിജോത്തമ തവാഗമനേനാദ്യ മമ ജന്മനഃ സാഫല്യം ജാതമ് . പിതരസ്തൃപ്താഃ, ദേവാശ്ച സുപ്രീതാ ജാതാഃ, ഹേ ദ്വിജേന്ദ്ര ഇച്ഛിതം ഭോജനം കുരു, ത്വയി ഭുക്തേ മേ കിംചിത്കർതവ്യം നാവശിഷ്യതേ, തവ ദർശനാദപ്രാപ്യം ന ഹി വിദ്യതേ, തദാ സത്യജിദുവാച - ഹേ സത്യകേതോ തവ ശുശ്രൂഷയാ വാക്യേന ച തൃപ്തോഽസ്മി . കിം ച, അന്നദാതാരഃ ലോകേ ബഹവഃ സംതി തത്ര ത്വയാ സദൃശഃ കോപി ന ദൃഷ്ടഃ ത്വം ഗൃഹസ്ഥാശ്രമിണാം മധ്യേ ശ്രേഷ്ഠോഽസി . ത്വയാ ഗംഗായാത്രാ കൃതാ ന വാ, തദാ സത്യകേതുരുവാച - ഹേ ദ്വിജ, മദ്ഗൃഹേ അതിഥീനാമന്നദാതാ അന്യഃ കോഽപി നാസ്തി തേനാദ്യാപി ഭാഗീരഥീസ്നാനം ന ജാതം തച്ഛ്രുത്വാ സത്യജിതം വിനിംദസ്ത്വയാ ഭാഗീരഥീസ്നാനം ന കൃതമ് അതഃ ത്വദ്ഗൃഹേഽദ്യ ന ഭോക്ഷ്യാമീത്യുക്ത്വാ ഗൃഹാന്നിർഗത്യ സ്നാനാർഥം ഭാഗീരഥീം ഗതഃ, തദൈവ ഗംഗാ അംതർഹിതാഽഭവത, സ യദാ ജലം നാപശ്യത്തദാ കൃതാംജലിർഗംഗാം തുഷ്ടാവ, ഹേ ദേവി മയാ അണുമാത്രോഽപ്യപരാധോ ന കൃതഃ, മേ ദർശനം ദേഹി, അന്യായം ക്ഷംതുമർഹസി, ഇതി സ്തുതാ ഗംഗാ പ്രത്യക്ഷമൂർത്യാ ദ്വിജമാഹ--ഹേ സത്യജിത് ത്വം സത്യകേതുഗൃഹം ഗത്വാ തം പ്രസാദ്യ അന്നം ഭുക്ത്വാ പുനരാഗച്ഛ തദന്നഭോജനേന ബഹവോ മോക്ഷം ഗതാഃ, ഇതി ഗംഗാവചഃ ശ്രുത്വാ സത്യകേതുഗൃഹേ ഭോജനം കൃത്വാ, തദനുജ്ഞാതഃ ഗംഗാമാഗതഃ ഗംഗാം ദൃഷ്ട്വാ സ്നാനം ചകാര ഏവം സത്യകേതുഃ കേവലമന്നദാനപുണ്യേന സദ്ഗതിം പ്രാപ ഇതി .

- 2.4.2.43

കശ്ചിത്സുശർമാനാമ ബ്രാഹ്മണഃ വേദവേദാംഗപാരഗഃ ശാംതോ ജിതേംദ്രിയഃ സർവയജ്ഞകർതാ ധനീ നിത്യദാനപരഃ സർവേഷാം ഹിതേ രതഃ പുരാണവക്താ ബംധൂനാം ഹിതകൃത് ബഹുപുത്രവാൻ ആസീത്, സ ച ഉത്തരേ വയസി ഗൃഹഭാരം പുത്രേഷു സമർപ്യ വനം ഗത്വാ ശ്രീവിഷ്ണുമാരാധയൻ സ്വീയതപസാ സ്വർഗം പ്രാപ, തത്രൈകദാ യമദൂതൈഃ പരാജിതാന്ദേവദൂതാൻപ്രതി ഇംദ്രഃ പ്രോവാച-ഹേ ദൂതാഃ ധർമിഷ്ഠാഃ, മമാഽജ്ഞയാ ദിവം യാംതു പാപിഷ്ഠാഃ നരകം യാംതു തത്രാപി യേ ഗോപ്രദാതാരഃ തേ പാപിനോഽപി ദിവം യാംതു, ഗോദാനേന പാപരാശിർനശ്യതി, ഏതദിംദ്രവചഃ ശ്രുത്വാ സുശർമാ ബ്രാഹ്മണഃ സ്വപുത്രാനുപദേഷ്ടുമംതരിക്ഷമാർഗേണ പുത്രാൻസംബോധ്യ പ്രോവാച - ഹേ പുത്രാഃ യൂയം

യദി സ്വർഗമീപ്സഥ തദാ മദ്വാക്യാദ്ഗോദാനം കർതവ്യം, ഗോദാനാത്പരമന്യദ്ദാനം ത്രിലോകേ നാസ്തീതി ഉക്ത്വാ ഗതഃ, തേ പുത്രാശ്ച അശരീരവാചം ശ്രുത്വാ വിസ്മിതാഃ സംതഃ സർവേഽപി വിധിനാ ഗോപ്രദാനം ചക്രുഃ, തേന സദ്ഗതിം പ്രാപ്താഃ .

- 2.4.2.45

പുഷ്കരവിഷയേ പ്രസിദ്ധാ കഥാ സാരോദ്ധാരേ - പുരാ നംദിഗ്രാമേ പുഷ്കരനാമാനൗ ദ്വൗ ബ്രാഹ്മണൗ നിവസതഃ തത്രൈകഃ പുണ്യാത്മാ, അപരഃ പാപീ, അഥൈകദാ യമഃ പാപിപുഷ്കരാനയനേ ദൂതാനാജ്ഞാപയത, തേ ച തം വിഹായ പുണ്യവംതം പുഷ്കരമാനീതവംതഃ, തദാ യമഃ ദൂതാന്നിർഭർത്സ്യ ബഹുസംമാനപൂർവകം പുഷ്കരമുവാച-ഹേ പുഷ്കര തവാഽനയനേ മമാജ്ഞാ ന ത്വം പുനർഗച്ഛ തദാ പുഷ്കര ഉവാച-ഹേ യമ അഹം നരകാന്ദ്രഷ്ടുമിച്ഛാമി, യത്ര പാപിഭിര്യാതനാ അനുഭൂയംതേ, തതോ യമദർശിതം ഹാഹാകാരരവാകുലമതിദുഃഖിതം നാരകീയഗണം ദൃഷ്ട്വാഽതിസംത്രസ്തോ ദയാപരഃ പുഷ്കരസ്താനുവാച--ഹേ നാരകാഃ പൂർവം കിമപി ന വിചാരിതമ് അധുനാ ഹാഹാകാരേണ കിം പ്രയോജനം സർവപാപക്ഷയകരം ഭഗവന്നാമാപി ന ഗൃഹീതമ്. നാരകാ ഊചുഃ-ഹേ പുഷ്കര ത്വയോക്തം സത്യം ക്ഷണം തിഷ്ഠ തവാംഗസ്പർശവായുനാഽസ്മാകം സുഖം ഭവിഷ്യതി, തദാ ഏതൈഃ കിം പ്രയോജനം ത്വം ഗച്ഛേതി യമേനോക്തഃ പുഷ്കര ഉവാച-ഹേ യമ ഏതാനമോചയിത്വാഽഹം ഗംതു നോത്സഹേ അതോ മയാ സർവഭൂതാത്മാ ഭഗവാൻഗോവിംദ ആരാധിതശ്ചേത്തേന പുണ്യേന ഏതേ നാരകാ മുക്താ ഭവംതു ഏവമുക്ത്വാ ഗോവിംദഗോവിംദേതി വിഷ്ണോർനാമസ്മരണമകരോത് . തദൈവ സർവേ നാരകാഃ മുക്താഃ ദിവ്യരൂപധരാഃ തവ കീർതിരതുലാ ഭവിഷ്യതീതി പുഷ്കരമുക്തവംതോ വൈകുംഠം യയുഃ, പുഷ്കരോഽപി യമമാമംത്ര്യ നാമമഹിമ്നൈവ പരം പദം ഗതവാനിതി ..45..

- 2.4.2.51

യഥാ ജഡോനാമ ബ്രാഹ്മണഃ ഗീതാധ്യായശ്രവണേന മുക്തോഽഭൂത് . അത്ര പ്രസിദ്ധാ കഥാ സാരോദ്ധാരേ-വിദർഭനഗരേ കൗശികാന്വയഃ ജഡോനാമ ബ്രാഹ്മണഃ സ്വധർമം വിഹായ പരസ്ത്രീഗാമീ, മദ്യപശ്ചൗര്യകർമരതഃ ആസീത് .. സ ഏകദാ ഉത്തരദിക്തഃ ചൗര്യേണാഽതീവ ധനം ഗൃഹീത്വാ ആഗച്ഛന്മാർഗേ തരോർമൂലേ ചൗരൈർഘാതിതഃ, തതസ്തത്പുത്രഃ പിതരം നിത്യമന്വേഷയന്വാർതാമപി നോപലബ്ധവാൻ തതഃ പിതുഃ പാരലൗകികം കർമ കർതും സംഭാരാൻഗൃഹീത്വാ വാരാണസീം ഗംതുമുപചക്ര മേ, മാർഗേ സപ്താഷ്ടൗ നിവാസാന്നീത്വാ ഏകസ്മിംസ്തരോർമൂലേ യത്ര പൂർവം പിതാ നിഹതഃ തത്ര സംധ്യാം കൃത്വാ ഗീതായാസ്തൃതീയാഽധ്യായം ജജാപ, തദൈവ ഘോരശബ്ദം ശ്രുത്വാ ആകാശാദുത്പതംതം വിമാനവരസംസ്ഥിതം ദിവ്യരൂപവരം പിതരം ദൃഷ്ട്വാ പ്രണമ്യ വൃത്താംതമപൃച്ഛത് . സ ച പിതാ ആഹ-ഹേ പുത്ര യദർഥം വാരാണസീം ഗംതവ്യം, തത്സർവമദ്യ കൃതം; ത്വം കൃതകാര്യോഽസി നിവർതസ്വ .. ഗീതാധ്യായപഠനേന ത്വയാഽഹം മോചിതഃ, കിംച-ഹേ പുത്ര മമ ഭ്രാതാ അന്യേ മദന്വയാശ്ച നരകം പ്രതിപേദിരേ, തേ സർവേ ത്വയാ ഗീതാപഠനപുണ്യദാനേന മോചിതവ്യാഃ, ഇത്യുത്ക്ത്വാ ആശിഷം ദത്ത്വാ വിഷ്ണുപദം യയൗ .. പുത്രോഽപി കാലേന യമലോകം ഗത്വാ ഗീതാപാഠജം പുണ്യം ദത്ത്വാ നാരകീയാന്മോചയിത്വാ സ്വയമപി പരം പദം യയാവിതി .. 51 ..

- 2.4.2.52

അഥ കാർതികേ ശാലിഗ്രാമ ശിലാദാനപ്രശംസാമാഹ-ശാലിഗ്രാമേതി .. യഥാ ബ്രാഹ്മണീ വിവാഹാത്പംചമദിവസേ ഭർതൃമരണയോഗേന വിധവാ ജാതാ, പരംതു ശാലിഗ്രാമശിലാദാനേന ഭർതാ ജീവനം പ്രാപ തേന സധവാ ജാതാ, അത്ര പ്രസിദ്ധാ കഥാ സാരോദ്ധാരേ-ഗോദാതീരേ കശ്ചിദ്വൈശ്യഃ മഹാപാപരതഃ ദുരാചാരഃ ആസീത, സ കദാചിദ്തൃണഗ്രാഹിണം ബ്രാഹ്മണം ഖഡ്ഗേനാഘാതയത്, തതഃ മരണാംതേ രൗരവനരകേ പതിതഃ അഥ ധർമചാരോനാമ തത്പുത്രഃ പിത്രാർജിതം ധനം യജ്ഞദാനവ്രതജപതപഇഷ്ടാപൂർതപരോപകാരാദിസന്മാർഗേണ

വ്യയീചകാര, ഏകദാ ധർമചാരവൈശ്യഗൃഹേ ലോമശമുനിരാഗത്യ ത്വം ശാലിഗ്രാമശിലാദാനപുണ്യേന പിതരം രൗരവാന്മോചയേത്യുപദിദേശ, തദാ സഃ ശിലാദാനം വ്യർഥമിതി മത്വാ ഋഷിവചനമനാദൃത്യ തൂഷ്ണീ സ്ഥിതഃ കാലേന മമാര ച ലോമശോ്പി തൂഷ്ണീം യയൗ, സ ധർമചാരവൈശ്യഃ ശിലായാ അനാദരാദ്വിപ്രവാക്യസ്യ ലംഘനാന്മന്വംതരം നരകയാതനാം ഭുക്ത്വാ കർമശേഷേണാ്നേകപശുയോനിം ഭുക്ത്വാ സ്ത്രീജന്മാനി ച ഭുക്ത്വാ ഏകാദശേ ജന്മനി യാജകബ്രാഹ്മണസ്യ കന്യാ അഭവത്, തദാ പിതാ പ്രാപ്തയൗവനാം കന്യാം ദൃഷ്ട്വാ സമാനകുലഗോത്രായ ദത്ത്വാ വിവാഹമകരോത് അഥ തദ്ഭർതാ പംചമേ്ഹനി വമനരോഗതഃ മൃതഃ, തദാ യാജകഃ ജാമാതരം മൃതം ദൃഷ്ട്വാ ജാമാതാ കേന ജീവേദിതി ക്ഷണമാത്രം വിചാര്യ കാർതികേ ശാലിഗ്രാമസ്യ ദാനം ജീവനേ കാരണമിതി മത്വാ സുലക്ഷണം മനോഹരം ശാലിഗ്രാമം പുത്ര്യാ ഹസ്തേന വിപ്രായ ദാപയാമാസ, തദാ തത്ക്ഷണാദേവ പതിഃ ജീവനം പ്രാപം, തതഃ തൗ ദംപതീ ചിരകാലം ചിക്രീഡതുഃ, കാലാംതരേ സാ യാജകസുതാ ശാലഗ്രാമദാനപുണ്യേന സ്ത്രീജന്മതോ വിനിർമുക്താ സതീ വിഷ്ണുയശോനാമകബ്രാഹ്മണജന്മ ലബ്ധ്വാ പ്രതിവർഷം കാർതികേ ശാലിഗ്രാമദാനപുണ്യേന മോക്ഷം പ്രാപേതി .. 55 .. ശിലാദാനപ്രസംഗേന ശിലാലക്ഷണമാഹ പാദ്മേ-"ചക്രാംകിതം ഹിരണ്യാംഗം രശ്മിജാലം വിനിർദിശേത് .. സുവർണരേഖാബഹുലം സ്ഫടിക ദ്യുതിശോഭിതമ് .. അതിസ്നിഗ്ധാ സിദ്ധികരീ കൃഷ്ണാ കീർതിം ദദാതി ച .. പാംഡുരാ പാപദഹനീ പീതാ പുത്രഫലപ്രദാ .. നീലാ പ്രയച്ഛതേ ലക്ഷ്മീം രക്താ രോഗപ്രദായിനീ .. രൂക്ഷാ ഉദ്വേഗജനനീ വക്രാ ദാരിദ്ര്യഭാഗിനീ .. ഏകം സുദർശനം ജ്ഞേയം ലക്ഷ്മീനാരായണം ദ്വയമ് .. തൃതീയം ചാ്ച്യുതം വിദ്യാച്ചതുർഥം തു ജനാർദനമ് .. പംചമം വാസുദേവം ച ഷഷ്ഠം പ്രദ്യുമ്നമേവ ച .. സംകർഷണം സപ്തമം ച അഷ്ടമം പുരുഷോത്തമമ് .. നവമം ച നവവ്യൂഹം ദശമം തു ദശാത്മകമ് .. ഏകാദശം ചാ്നിരുദ്ധം ദ്വാദശം ദ്വാദശാത്മകമ് .. അത ഊർധ്വം തു ചക്രാണി ദൃശ്യംത്യേ്നംതസംജ്ഞകേ .. ഖംഡിതേ ത്രുടിതേ ഭഗ്നേ ശാലിഗ്രാമേ ന ദോഷഭാക് ..” ഇതി .

- 2.4.2.55

യഥാ ബ്രാഹ്മണീ വിവാഹാത്പംചമദിവസേ ഭർതൃമരണയോഗേന വിധവാ ജാതാ, പരംതു ശാലിഗ്രാമശിലാദാനേന ഭർതാ ജീവനം പ്രാപ തേന സധവാ ജാതാ, അത്ര പ്രസിദ്ധാ കഥാ സാരോദ്ധാരേ - ഗോദാതീരേ കശ്ചിദ്വൈശ്യഃ മഹാപാപരതഃ ദുരാചാരഃ ആസീത്, സ കദാചിദൃണഗ്രാഹിണം ബ്രാഹ്മണം ഖഡ്ഗേനാഘാതയത്, തതഃ മരണാംതേ രൗരവനരകേ പതിതഃ അഥ ധർമചാരോനാമ തത്പുത്രഃ പിത്രാർജിതം ധനം യജ്ഞദാനവ്രതജപതപഇഷ്ടാപൂർതപരോപകാരാദിസന്മാർഗേണ വ്യയീചകാര, ഏകദാ ധർമചാരവൈശ്യഗൃഹേ ലോമശമുനിരാഗത്യ ത്വം ശാലിഗ്രാമശിലാദാനപുണ്യേന പിതരം രൗരവാന്മോചയേത്യുപദിദേശ, തദാ സഃ ശിലാദാനം വ്യർഥമിതി മത്വാ ഋഷിവചനമനാദൃത്യ തൂഷ്ണീം സ്ഥിതഃ കാലേന മമാര ച ലോമശോ്പി തൂഷ്ണീം യയൗ, സ ധർമചാരവൈശ്യഃ ശിലായാ അനാദരാദ്വിപ്രവാക്യസ്യ ലംഘനാന്മന്വംതരം നരകയാതനാം ഭുക്ത്വാ കർമശേഷേണാ്നേകപശുയോനിം ഭുക്ത്വാ സ്ത്രീജന്മാനി ച ഭുക്ത്വാ ഏകാദശേ ജന്മനി യാജകബ്രാഹ്മണസ്യ കന്യാ അഭവത്, തദാ പിതാ പ്രാപ്തയൗവനാം കന്യാം ദൃഷ്ട്വാ സമാനകുലഗോത്രായ ദത്ത്വാ വിവാഹമകരോത് അഥ തദ്ഭർതാ പംചമേ്ഹനി വമനരോഗതഃ മൃതഃ, തദാ യാജകഃ ജാമാതരം മൃതം ദൃഷ്ട്വാ ജാമാതാ കേന ജീവദിതി ക്ഷണമാത്രം വിചാര്യ കാർതികേ ശാലിഗ്രാമസ്യ ദാനം ജീവനേ കാരണമിതി മത്വാ സുലക്ഷണം മനോഹരം ശാലിഗ്രാമം പുത്ര്യാ ഹസ്തേന വിപ്രായ ദാപയാമാസ, തദാ തത്ക്ഷണാദേവ പതിഃ ജീവനം പ്രാപം, തതഃ തൗ ദംപതീ ചിരകാലം ചിക്രീഡതുഃ, കാലാംതരേ സാ യാജകസുതാ ശാലഗ്രാമദാനപുണ്യേന സ്ത്രീജന്മതോ വിനിർമുക്താ സതീ വിഷ്ണുയശോനാമകബ്രാഹ്മണജന്മ ലബ്ധ്വാ പ്രതിവർഷം കാർതികേ ശാലിഗ്രാമദാനപുണ്യേന മോക്ഷം പ്രാപേതി .. 55 ..

- 2.4.2.56

ശിലാദാനപ്രസംഗേന ശിലാലക്ഷണമാഹപാദ്മേ-"ചക്രാംകിതം ഹിരണ്യാംഗം രശ്മിജാലം വിനിർദിശേത് .. സുവർണരേഖാബഹുലം സ്ഫാടികദ്യുതിശോഭിതമ് .. അതിസ്നിഗ്ധാ സിദ്ധികരീ കൃഷ്ണാ കീർതിം ദദാതി ച .. പാംഡുരാ പാപദഹനീ പീതാ പുത്രഫലപ്രദാ .. നീലാ പ്രയച്ഛതേ ലക്ഷ്മീം രക്താ രോഗപ്രദായിനീ .. രൂക്ഷാ ഉദ്വേഗജനനീ വക്രാ ദാരിദ്ര്യഭാഗിനീ .. ഏകം സുദർശനം ജ്ഞേയം ലക്ഷ്മീനാരായണം ദ്വയമ് .. തൃതീയം ചാഽച്യുതം വിദ്യാച്ചതുർഥം തു ജനാർദനമ് .. പംചമം വാസുദേവം ച ഷഷ്ഠം പ്രദ്യുമ്നമേവ ച .. സംകർഷണം സപ്തമം ച അഷ്ടമം പുരുഷോത്തമമ് .. നവമം ച നവവ്യൂഹം ദശമം തു ദശാത്മകമ് .. ഏകാദശം ചാഽനിരുദ്ധം ദ്വാദശം ദ്വാദശാത്മകമ് .. അത ഊർധ്വം തു ചക്രാണി ദൃശ്യത്യേഽനംതസംജ്ഞകേ .. ഖംഡിതേ ത്രുടിതേ ഭഗ്നേ ശാലിഗ്രാമേ ന ദോഷഭാക് ..” ഇതി . ഏവം ദാമോദരാദിമൂർതീനാം ലക്ഷണം വർതതേ ഗ്രംഥവിസ്തരഭയാന്നോച്യതേ ഇതി .. 56 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ_2_(വൈഷ്ണവഖണ്ഡഃ)/കാർതികമാസമാഹാത്മ്യമ്/അധ്യായഃ_02&oldid=302143" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്